

**DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

TWEEDE KAMER

Openbare zitting van 09 april 2013

Inzake SLT 67

De heer **X**, advocaat aan de balie te ..., met kantoor te ...

Bijgestaan door Mr Y

op klachtdossier overgemaakt door :

de heer **Stafhouder van de Orde van Advocaten te ...**

en op vordering van :

de heer **Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten bij de zetel van het Hof van Beroep te Brussel**

I. DE PROCEDURE

De Voorzitter van de Tuchtraad heeft de heer X door aangetekend schrijven van 19 december 2012 opgeroepen om te verschijnen voor de Tuchtraad voor Advocaten van de Ordes van het rechtsgebied Brussel, op de zitting van dinsdag 05 februari 2012 om 14.00 uur.

Stafhouder Z werd gehoord in zijn verslag.

Mr X was in persoon aanwezig en werd bijgestaan door Mr Y.

De Tuchtraad heeft de zaak op verzoek van de heer X behandeld met gesloten deuren.

De Tuchtraad heeft beraadslaagd met gesloten deuren.

De procedure werd, overeenkomstig art. 457bis Ger. W., in het Nederlands gevoerd.

II. DE TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVORDERING

Op 22 mei 2007 heeft de Procureur-generaal bij het hof van beroep te Brussel aan de Stafhouder van de Orde van Advocaten te ... een kopie meegedeeld van het arrest gewezen op 26 april 2007 van de kamer van inbeschuldigingstelling te Brussel waarbij Mr X als inverdenkinggestelde werd verwezen naar de correctionele rechtbank te ... wegens feiten die gekwalificeerd werden als valsheid in geschriften en organisatie van onvermogen.

Het tuchtonderzoek werd geopend bij aangetekende brief van 18 juli 2007 die de Stafhouder heeft gericht aan Mr X overeenkomstig artikel 458 van het Gerechtelijk Wetboek.

Overeenkomstig artikel 474 Ger.W. moet de tuchtprocedure worden ingesteld binnen de verjaringstermijn van 12 maanden te rekenen van de kennisneming van de feiten door de tuchtrechtelijke autoriteit die bevoegd is om die procedure op gang te brengen.

Mr X roept in dat de tuchtprocedure verjaard is nu volgens hem de Stafhouder einde 2002/begin 2003 kennis moet hebben gekregen van het strafonderzoek en het voorwerp van het strafonderzoek.

Dit zou vooreerst blijken uit een verklaring van Mr X zelf gedaan in het kader van de strafprocedure waarin "iemand" hem tijdens de Nieuwjaarsreceptie in het gerechtsgebouw zou hebben ingelicht dat een persoon van de Orde op "standby" zou hebben gestaan in de zaak.

Dit argument kan niet overtuigen. Vooreerst is de nieuwe tuchtprocedure pas in werking getreden op 01 november 2006 zodat einde 2002/begin 2003 er geen aanleiding toe bestond om op straffe van verjaring reeds een tuchtonderzoek te openen.

Vervolgens blijkt nergens uit het tuchtdossier dat de eigen verklaring van Mr X, gedaan in het kader van het strafdossier, een stuk was waar de tuchtrechtelijke autoriteit kennis van had. Dit PV nr. 100.912/2003 wordt pas neergelegd door de verdediging van Mr X na de dagvaarding in onderhavige procedure.

De verklaring van Mr X zelf is tenslotte te vaag om de stelling van de Stafhouder-verslaggever te ontcrachten dat de tuchtrechtelijke autoriteit pas op 22 mei 2007 kennis nam van de feiten ten laste van Mr X.

Mr X verklaarde immers op 01/02/2003 het volgende aan de GDA:

"... U vraagt mij in dit verband of ik vorig jaar aanwezig was op de Nieuwjaarsreceptie van het Parket ... en of ik aldaar, tussen pot en pint, niets heb vernomen als zou iemand van de Orde of de Balie standby staan in een zaak. Ik kan daarop zeggen dat ik inderdaad langs ben gegaan op deze receptie in het gerechtsgebouw te ... en er staat mij daar inderdaad nog iets van voor dat er zoiets tegen mij werd gezegd. Ik kan u niet zeggen hoe dat werd geformuleerd door mijn mannelijke gesprekspartner maar er is daar iets van gezegd. Ik heb geen verband gelegd met mij. Ik weet ook niet meer wie die man was maar ik denk dat een (correctionele) parketbediende betreft wiens vrouw aan het OCMW van ... werkt. Deze man heeft mijn naam niet laten vallen en hoe hij dat juist heeft aangebracht weet ik niet meer. Het zal een vluchtig gesprek geweest zijn".

Ook de stelling van Mr X dat "het ondenkbaar" is dat de toenmalige Stafhouder op 30 juni 2006, datum waarop de zaak voor de Raadkamer werd gebracht te ..., geen kennis zou hebben gehad van de feiten, is puur speculatief en wordt door geen enkel element van het dossier aannemelijk gemaakt.

Het wordt trouwens tegengesproken door de bijkomende stukken die neergelegd werden door de Stafhouder-verslaggever ter zitting van 05 februari 2013 en waaruit blijkt dat de Stafhouder, vooraleer hij kennis kreeg van het schrijven van de Procureur-generaal d.d. 22 maart 2007, niet op de hoogte was van het strafrechtelijk onderzoek lastens Mr X.

De Procureur des Konings bevestigt in een schrijven d.d. 11 april 2007 dat de Procureur-generaal reeds op 07 oktober 2005 beslist had de Stafhouder pas op de hoogte te brengen eens een beschikking van verwijzing naar de correctionele rechtbank zou zijn tussengekomen.

De Tuchtraad is van oordeel dat de tuchtrechtelijke autoriteit pas op 22 maart 2007 (datum mededeling van het arrest KI door de Procureur-generaal) kennis nam van de feiten en dat de tuchtvervolging geopend op 18 juli 2007 niet verjaard is.

De Voorzitter van de Tuchtraad heeft per aangetekend schrijven d.d. 19 december 2012 de heer Rudi X opgeroepen om voor de Tuchtraad te verschijnen op de zitting van 05 februari 2013.

De door artikel 459 §1, 2^e lid op straffe van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van 15 dagen werd geëerbiedigd.

De oproeping vermeldt de feiten die Mr X ten laste worden gelegd.

De tuchtrechtelijke vervolging is dus regelmatig ingesteld en toelaatbaar.

III. DE TENLASTELEGGING

Schending van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid, kiesheid en een behoorlijke rechtsuitoefening van het beroep van advocaat zoals bepaald in art. 456 Ger.W. door het begaan van strafrechtelijke inbreuken door Mr X in de uitoefening van zijn beroep van advocaat en die werden vastgesteld bij arrest van het hof van beroep te Brussel d.d. 26 april 2011.

IV. VOORGAANDEN

Bij vonnis van 30 september 2008 uitgesproken door de correctionele rechtbank te ... werd Mr X veroordeeld tot (pagina 97/110 van het vonnis – stuk 3):

- een gevangenisstraf van zes maanden met uitstel van tenuitvoerlegging gedurende drie jaar
- een geldboete van € 2.000, gedeeld aan een geldkoers van 40,3399, vermeerderd met 1.990 opdecimen, gebracht op € 9.915,74 (2.000 : 40,3399 x 200 = 9.915,74) of een vervangende gevangenisstraf van twee maanden
- betaling van een bijdrage van € 25, dit bedrag van € 25 met 45 opdecimen gebracht op € 137,50
- een vergoeding van € 29,30
- 1/24 van de kosten in het dossier LE 10.F1.103454-02, in totaal begroot op € 47.861,59.

Deze veroordeling heeft betrekking op de volgende tenlasteleggingen:

- 215 (pagina 44/107 van het vonnis): *te ... en bij samenhang elders in het rijk, in de loop van de maand september 1999, door, met de bedrieglijke bedoeling zich een bewijs van internationale overschrijving van gelden te verschaffen teneinde alsoo een vermeende illegale uitvoer van kapitaal van Afrika naar België mogelijk te maken, een document te hebben opgemaakt of laten opmaken dat vermeldt dat het uitgaat van de Bank B en dat bevestigt dat in opdracht van X een bedrag van € 114.468 Amerikaanse dollars werd overgeschreven op een rekening van de Bank L, en dit document valselijk te hebben ondertekend of te laten ondertekenen op naam van S, een zogenaamde verantwoordelijke van de Bank B terwijl in werkelijkheid S niet gekend is als personeelslid bij B en door dit document te hebben gefaxt of te laten faxen naar Budget Incorporated Trust, Security and Finance Côte d'Ivoire, de van valsheid betichte stukken neergelegd zijnde ter griffie van de correctionele rechtbank te ... onder OS-nummer 02/4906 en 03/2763.*

- 216 (pagina 45/107 van het vonnis): *te ... en bij samenhang elders in het rijk, met de bedrieglijke bedoeling de indruk te wekken dat A onvermogen is tussen 1 juni 2000 en 1 augustus 2000 (brieven aan WG en mutualiteit in juni), door een schuldbekentenis en een akte van loonsafstand ten nadele van A en ten voordele van AR. te hebben opgesteld of doen opstellen en te hebben ondertekend of laten ondertekenen te ... op datum van 17 maart 2000, terwijl in werkelijkheid deze contracten niet te ... en op een latere datum in de loop van juni 2000 werden opgesteld en ondertekend, en deze stukken (instrumentum) geen weergave zijn van de waarachtige onderliggende lening van gelden tegen loonsafstand (negotium) door AR aan A wat ten andere blijkt uit de vaststelling dat AR. pas werd opgericht op 29 juni 2000 en uit het feit dat J en A mekaar nog niet kenden op 17 maart 2000, de als van valsheid betichte stukken neergelegd zijnde ter griffie van de correctionele rechtbank te ... onder OS 03/635, en door deze documenten aangewend te hebben bij de werkgever en de mutualiteit van A met het oog op een beslag op de tegoeden van A bij deze derden.*

- 217 (pagina 45/107 van het vonnis): *te ... en bij samenhang elders in het rijk, met de bedrieglijke bedoeling de indruk te wekken dat A onvermogen is tussen 1 juni 2000 en 1 september 2000, door een factuur met volgnummer 70 uitgaande van PA aan AR te hebben opgesteld of doen opstellen op datum van 13 juni 2000 waaruit blijkt dat voor een bedrag van 500.000 frank een BMW 528, een Suzuki Vitara, een pc met randapparatuur, een eetplaats en een salon werden verkocht, allen goederen van de huwgemeenschap tussen A en C, en deze te hebben afgetekend of doen aftekenen voor voldaan, terwijl in werkelijkheid deze goederen nooit geleverd werden aan AR. (dat ten andere pas op 29 juni 2000 werd opgericht) en nooit een werkelijke betaling werd gedaan voor deze goederen, en daarentegen onder de feitelijke controle bleven van A, het als van valsheid betichte stuk neergelegd zijnde ter griffie van de correctionele rechtbank te ... onder OS 03/635, en door deze factuur te hebben aangewend in de procedures in het kader van de echtscheiding tussen A en C.*

- 218 (pagina 45/107 van het vonnis): *bedrieglijk het onvermogen van A te hebben bewerkt, namelijk, te ... en bij samenhang elders in het rijk, tussen 1 juni 2000 en 1 september 2000, wat kan worden afgeleid uit de oprichting van de vennootschap naar Engels recht AR, de opmaak van geantidateerde en/of fictieve documenten, waaronder een schuldbekentenis, een loonsoverdracht, een verkoopfactuur van goederen uit de huwgemeenschap, allen neergelegd ter griffie van de correctionele rechtbank te ... onder OS 03/635, het leggen van beslag bij derden die schuldenaar zijn van A, het aanwenden van deze stukken in de procedures in verband met de echtscheiding tussen A en C, omstandigheden waaruit blijkt dat hij zich onvermogen heeft willen maken, en aan de op hem rustende verplichtingen niet te hebben voldaan.*

Tegen dit vonnis werd door Mr X hoger beroep aangetekend.

Bij arrest van 26 april 2011, gewezen door de vijftiende kamer bij het hof van beroep te Brussel, werd het bestreden vonnis d.d. 30 september 2008 uitgesproken door de correctionele rechtbank te ... bevestigd mits de volgende wijzigingen wat Mr X betreft (stuk 4 – pagina 76 van het arrest):

- hij wordt vrijgesproken voor het valsheidsmisdrijf (en niet het gebruiksmisdrijf) van de tenlastelegging sub 00217 voor de zaak LE 10.F1.103454-02;
- de straf wordt opgelegd uit hoofde van de bewezen gebleven tenlasteleggingen verenigd, meer bepaald sub 00215, 00216, 00217 wat het gebruiksmisdrijf betreft, en 00218 wat de zaak LE 10.F1.103454-02;
- de door de eerste rechter opgelegde hoofdgevangenisstraf wordt herleid tot drie maanden;
- De opgelegde vergoeding wordt gebracht op € 31,28.

Ter zitting verklaarde Mr X dat hij cassatieberoep heeft aangetekend tegen dit arrest, doch dat zijn cassatieberoep werd afgewezen.

Bij aangetekende brief d.d. 9 november 2012 wordt Mr X door de Stafhouder van de Orde van Advocaten te ... uitgenodigd voor een tuchtonderzoek dat plaats heeft op 20 november 2012 om 16.00 uur in het kabinet van de Stafhouder (stuk 5).

Tijdens het tuchtverhoor afgenomen op 20 november 2012 om 16.00 erkent Mr X de inbreuken en verklaart hij zijn straf te ondergaan (stuk 6).

V. VERWEER VAN MR X EN BEOORDELING

V.A. SCHENDING VAN DE REDELIJKE TERMIJN

Mr X is van mening dat de redelijke termijn voorzien in art. 6, al. 1 E.V.R.M. overschreden is en dat zou beletten dat er nog een tuchtsanctie wordt opgelegd.

Mr X wijst erop dat de feiten teruggaan tot 1999 en 2000.

Dit is evenwel niet het aanvangspunt van de redelijke termijn in tuchtzaken.

De redelijke termijn in de zin van art. 6.1. E.V.R.M. begint pas te lopen vanaf het ogenblik waarop de betrokkene door de tuchtoverheid wordt beschuldigd.

(Cass., 13 maart 2008, R.W., 2009-10, 958)

In casu dus op 18 juli 2007 wanneer de tuchtprocedure werd geopend.

De redelijkheid van de duur van de procedures wordt niet in abstracto beoordeeld, maar met inachtneming van de omstandigheden eigen aan de zaak.

De Stafhouder heeft de keuze gemaakt de definitieve afloop van het strafproces af te wachten alvorens de tuchtprocedure te hervatten.

Dit betekent dat Mr X sedert 18 juli 2007 leeft onder de dreiging van een tuchtvervolging en dat zulks inderdaad een ernstige weerslag heeft op zijn persoonlijke situatie.

De Tuchtraad is van mening dat de redelijke termijn inderdaad is overschreden, doch dat zulks in casu niet tot gevolg heeft dat er geen tuchtsanctie meer kan worden opgelegd.

De rechter die de overschrijding van de redelijke termijn vaststelt, kan ook een naar recht verantwoorde straf opleggen die niet lager is dan het wettelijke minimum, maar die "daadwerkelijk en op meetbare wijze is verminderd t.o.v. de straf die hij had kunnen opleggen als hij de overdreven duur van de rechtspleging niet had vastgesteld".

(Cass., 17 en 31 oktober 2001, P.01.1036.F en P.01.0807.F)

De Tuchtraad zal hier dus bij de bepaling van de strafmaat rekening mee houden.

V.B. VERZACHTENDE OMSTANDIGHEDEN

Mr X argumenteert dat hij in de Afrikaanse zaak niet zou zijn opgetreden als advocaat en evenmin als rechtstreeks betrokkene of belanghebbende.

Dit neemt niet weg dat de begane inbreuk (gebruik van valse stukken) zeer ernstig is en een advocaat onwaardig.

Een vals stuk gebruiken – zelfs al zou dit gebeurd zijn zoals Mr X voorhoudt om erger te voorkomen – kan niet. Bovendien blijkt de heer J wel degelijk een cliënt van Mr X te zijn.

Mr X betwist niet dat de organisatie van het onvermogen van de heer A gebeurd is in het kader van zijn beroep als advocaat.

Tevergeefs roept hij als verzachtende omstandigheid in dat hijzelf het slachtoffer zou zijn geweest van zijn cliënt, de heer A, en van de heer J.

In de consideransen van het arrest van het hof van beroep leest de Tuchtraad o.a.:

"Beklaagde X gaf in zijn verhoor, zowel in het onderzoek als ter zitting van het hof, toe dat hij twee van zijn cliënten heeft samengebracht, meer bepaald J en A, met het oog op het oprichten van een vennootschap.

Hij verklaarde op 1 februari 2003 dat hij een "compleet pakket" had samengesteld en meegegeven, gaande van de schuldbekentenis tot de akte van overdracht en de beslagberichten".

...

(arrest p. 66)

"Uit de vorige elementen besluit het hof dat de beklaagde X wel degelijk op de hoogte was van het opzet van de opgemaakte valse documenten op het ogenblik van de redactie ervan en dat hij geenszins bij deze feiten enkel handelde te goeder trouw in zijn relatie advocaat-client".

(arrest p. 67)

Dit arrest heeft gezag en kracht van gewijsde.

Bij de bepaling van de strafmaat zal de Tuchtraad wel de afwezigheid van eerdere tuchtstraffen in aanmerking nemen.

VI. DE STRAFMAAT

Mr X vraagt in ondergeschikte orde het voordeel van de opschorting toe te kennen.

De Tuchtraad is van oordeel dat daardoor de doeleinden van de tuchtvordering niet zouden worden verwezenlijkt.

Het staat wel vast dat de redelijke termijn, zoals vermeld in artikel 6, al. 1 E.V.R.M. te dezen overschreden werd.

Het is evenwel mogelijk gebleven Mr X een eerlijk tuchtproces te garanderen, ondermeer nu de door de termijnoverschrijding geen bewijsmiddelen teloor gingen en de verdediging op geen wijze beperkt op bemoeilijkt werd.

De schade die Mr X ondervonden heeft wegens voormelde termijnoverschrijding, bleef beperkt tot het te lang in de onzekerheid blijven nopens het lot dat aan huidige tuchtvordering uiteindelijk zou worden beschoren.

Het komt niet verantwoord voor Mr X niet meer te straffen nu, rekening houdend met de aard van de door hem gepleegde deontologische inbreuken, het belang van de maatschappij en van de Orde te dezen veel zwaarder weegt dan het leed dat Mr X werd aangedaan.

Het belang van de maatschappij en van de Orde en het streven naar verbetering van de betrokkene vereisen het opleggen van de hierna vermelde straf, ondermeer om de beklagde ertoe aan te zetten meer verantwoordelijkheids- en burgerzin te ontwikkelen en zich in de toekomst te onthouden van het plegen van gelijkaardige feiten, preventief effect dat niet of niet in aanvaardbare mate zou worden bereikt, mocht hij niet worden gestraft omwille van het overschrijden van de redelijke termijn.

Rekening houdend met de zwaarwichtigheid en de ernst van de gepleegde feiten, begaan in de uitoefening van het beroep van advocaat, zou een schorsing van 6 maanden moeten worden opgelegd.

Voormeld rechtsherstel wegens het overschrijden van de redelijke termijn in hoofde van Mr X kan worden bereikt door het herleiden van voormelde straf tot een schorsing van 3 maanden met uitstel van tenuitvoerlegging gedurende 3 jaar.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

Gelet op de artikelen 456 e.v. van het Ger.W.

Rechtsprekende in tuchtzaken, in eerste aanleg en in openbare zitting.

Verklaart de tenlastelegging bewezen.

Veroordeelt Mr X tot betaling van de kosten van het onderzoek aan de Orde van Advocaten van ..., begroot op 201,25 euro.

Beslist de tuchtstraf van schorsing van 3 maanden met uitstel van tenuitvoerlegging gedurende 3 jaar op te leggen.

Aldus gewezen gen uitgesproken te Brussel op dinsdag 09 april 2013.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging :

Stafhouder Frans WOUTERS, voorzitter, advocaat te Leuven,

en de assessoren

Mr André DE BECKER, advocaat te Brussel

Mr Marc VAN EECKHOUDT, advocaat te Brussel

Mr Tony JANSSENS, advocaat te Leuven

Mr Dirk DE GREEF, advocaat te Brussel.

Waren aanwezig bij de behandeling en zijn aanwezig bij de uitspraak:

Stafhouder Frans WOUTERS, voorzitter, advocaat te Leuven.

Mr Ludwig EVENS, secretaris, advocaat bij de Balie te Leuven.

Frans WOUTERS
Voorzitter

André DE BECKER
assessor

Marc VAN EECKHOUDT
assessor

Dirk DE GREEF
assessor

Tony JANSSENS
assessor

Ludwig EVENS
secretaris